

WSPÓŁPRACA BIBLIOTEK PEDAGOGICZNYCH W ROZWIJANIU SŁOWNIKA HASEŁ ZWIĄZANYCH Z EDUKACJĄ

Iwona Gawrońska-Paluszkiwicz, Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu

Opublikowano 08.01.2005

---

8 grudnia 2004 roku odbyło się w Centralnym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie drugie spotkanie Zespołu problemowo-zadaniowego ds. słownika języka haseł przedmiotowych. Tematem spotkania była "Współpraca bibliotek pedagogicznych w tworzeniu haseł przedmiotowych do Słownika języka haseł przedmiotowych Biblioteki Narodowej". Szkolenie prowadziły Wanda Klenczon oraz Aldona Borowska z Ośrodka Normalizacji Bibliograficznej Biblioteki Narodowej. Uczestnikami spotkania byli członkowie Zespołu - wytypowani przez dyrektorów bibliotek pedagogicznych nauczyciele bibliotekarze.

Cele szkolenia to :

1. Przygotowanie nauczycieli bibliotekarzy z bibliotek pedagogicznych do rozwijania systemu informacji edukacyjnej w zakresie słownika haseł przedmiotowych.
2. Przekazanie wiedzy i doskonalenie umiejętności związanych z posługiwaniem się Słownikiem języka haseł przedmiotowych Biblioteki Narodowej.
3. Przekazanie informacji o zasadach tworzenia haseł przedmiotowych.
4. Wypracowanie metod analizy haseł proponowanych przez biblioteki pedagogiczne.

W pierwszej części spotkania prowadzące przedstawiły efekty dotychczasowej współpracy bibliotek pedagogicznych z Biblioteką Narodową i CODN. Między innymi zostały omówione wyniki badań ankietowych na temat propozycji terminów z obszaru edukacji nadesłane z 44 bibliotek pedagogicznych. Na podstawie tych badań została stworzona **Lista haseł z obszaru edukacja**, przesłana do bibliotek pedagogicznych w październiku.

Wanda Klenczon w referacie "Słownik języka haseł przedmiotowych Biblioteki Narodowej: jego struktury, metody tworzenia i zasady stosowania przy tematowaniu materiałów bibliotecznych (w odniesieniu do Listy z obszaru edukacji)" omówiła najistotniejsze zagadnienia związane z opracowaniem przedmiotowym w JHP BN. Następnie przedstawiono problemy związane z listą haseł z obszaru edukacji.

Wyodrębniono terminy z listy, które są już w Słowniku JHP BN (ok.15-20%):

1. identyczne ze zgłoszonymi np. Anoreksja, Bezdomność, Polityka społeczna itd. oraz
2. obecne w Słowniku, ale różniące się zapisem (termin odrzucony, inna liczba lub szyk wyrazów, określnik zamiast tematu), np. propozycja: Awans zawodowy nauczycieli.

W JHP BN jest określnik - awans zawodowy oraz temat Nauczyciele, więc hasło wzorcowe to: Nauczyciele - awans zawodowy.

Ustosunkowano się także do propozycji zmian tematów, np. Poronienie sztuczne na Aborcja czy Nałóg na Uzależnienie. Na liście wystąpiły tematy jednostkowe (ok. 5%). Powinny one być wprowadzane bezpośrednio do baz bibliotecznych, nie ma konieczności kontroli przez słownik. Przedstawiono także terminy wprowadzone w ostatnim okresie, czyli od 1 lutego do 4 grudnia 2004 r.

W drugiej części spotkania odbyły się ćwiczenia z wykorzystaniem listy terminów z zakresu edukacji wprowadzonych do Słownika JHP BN w ostatnich dwóch latach. Zwrócono uwagę na zasady, procedury, sposób podejmowania decyzji przy wprowadzaniu nowych tematów i określników oraz sposób prezentacji słownictwa JHP BN.

Następnie uczestnicy spotkania analizowali propozycje haseł zgodnie z procedurą tworzenia artykułu przedmiotowego. Ta część pracy zespołu okazała się najtrudniejsza. Wymagała gruntownej wiedzy specjalistycznej oraz umiejętności tworzenia logicznych powiązań hierarchicznych i równorzędnych z hasłami już istniejącymi w Słowniku.

Na koniec ustalono zasady dalszej współpracy zespołu. Uzgodniono, że do uczestników spotkania trafi na początku 2005 roku lista z proponowanymi przez biblioteki pedagogiczne hasłami. Członkowie Zespołu będą analizować je w swoich placówkach pod kątem wprowadzenia do Słownika, tworząc odpowiednie artykuły przedmiotowe. W pierwszej kolejności należy rozpatrzyć terminy dotyczące matury oraz kształcenia, edukacji, nauczania itp. Efekty pracy powinny być przesyłane do Biblioteki Narodowej lub przedstawione na planowanym na marzec kolejnym spotkaniu.

Uczestnicy spotkania przyjęli z zadowoleniem deklaracje pracowników Pracowni Informacji Pedagogicznej CODN oraz Biblioteki Narodowej, iż mimo trudności finansowych prace zespołu będą kontynuowane.